

“Zorgrobot SARA”: niet veel meer dan een potsierlijke audiovisuele pinguïn

De afgelopen week besteedden de media([A](#), [B](#), [C](#)) uitgebreid aandacht aan een nieuwe ster aan het “zorgrobot”-firmament. Het gaat om de SARA. Ik zet het woord zorgrobot tussen aanhalingstekens, omdat hetgeen de robot kan doen eigenlijk weinig voorstelt. De machine ziet er op video’s met twee bewegende driehoekige “armpjes” uit als [een uit de kluiten gegroeide elektronische pinguïn](#) met audiovisuele presentatiemogelijkheden. Opvallend is dat die eigenlijk onveranderlijk positief is zonder enig kritisch geluid. Het lijkt erop dat met knippen en plakken een onderliggend persbericht klakkeloos overgenomen is. Onveranderlijk positioneert men dit soort apparaten als “zorgrobots” die het werk in ziekenhuizen, verpleeghuizen en andere zorginstellingen zullen gaan verlichten. Niemand durft eigenlijk hardop te zeggen dat dit soort robots niet veel meer dan een gadget zijn. De introductie heeft blijkbaar nieuwsaarde. Het zijn gadgets om wat zaken op te leuken, maar qua zorg niet veel zoden aan de dijk zetten.

Samenwerking

SARA staat voor Social & Autonomous Robotic health Assistant. Het apparaat is ontstaan uit een samenwerkingsverband o.l.v. [Bright Cape](#), met als partners: [GIM](#) (uit Finland), [Technische Universität Berlin](#), [Curamatik](#) (ook uit Duitsland), [ForumVirium](#) (uit Finland), [EIT-Digital](#) (een Europees innovatieconsortium). Voor SARA is dan ook Europese subsidie verstrekt. Datzelfde was ook te zien bij het door-ontwikkelen van [zorgrobot Rose](#).

Het bedrijf Heemskerk Innovative Technology(HIT) B.V. [regelde ook een Europese subsidie](#). In 2017 was er nog van [aandoenlijk techno-optimisme getuigende berichtgeving](#) over robot Rose. Daarna hoor je eigenlijk niets meer over die éénarmige robot. En even voor de duidelijkheid: HIT is een bedrijf dat normaliter robotarmen maakt voor de procesindustrie en hantering van radioactieve materialen. Het haalde dus indirect subsidiegeld binnen voor die kernactiviteit. Het is zeer wel mogelijk dat de deelnemende partijen nu ook voor hun nevenactiviteiten baat hebben bij de verstrekking van Europese subsidie op conto van SARA.

Wat kan SARA?

Uit diverse berichten in de media valt op te maken dat SARA min of meer autonoom de weg kan vinden binnen een instelling. SARA lijkt rond de anderhalve meter hoog, heeft een vierkante basis en is voorzien van een “hoofd” en twee onafhankelijk van elkaar beweegbare driehoekige schijven als arm. Geen grijpfunctie dus. In het hoofd zitten o.a. luidsprekers. De robot heeft een beeldscherm op borsthoogte. “Sensoren” zijn aan boord. Men zal daarbij doelen op microfoons, videocamera en sensoren die detecteren of er objecten in de buurt zijn waar SARA tegen aan zou kunnen rijden. [SARA kan simpele verbale interacties met patiënten aangaan](#), liedjes afspelen, verhaaltjes vertellen en op het beeldscherm videopresentaties afspelen. Bijvoorbeeld om simpele lichamelijke oefeningen voor te doen. Bij het voordoen zie je op aandoenlijke wijze één van de vlerken van de robot omhoog gaan als op de video iemand het heffen van een arm voordoet

Gezichtsherkenning

In de robot zit ook een sensor voor NFC(near Field Chip) herkenning. [In een interview met het online magazine SmartHealth](#) op 13 november 2019 blijkt dat SARA uitgevoerd is met NFC-herkenning en ook gezichtsherkenning kan uitvoeren.

Bij NFC-herkenning zal de robot aan de hand van in de instelling of op de patiënt aangebrachte chip weten waarmee die acteert. Gezichtsherkennings-software zal met de videocamera plaatsvinden. Veelbetekenend is dat die functie “nog niet” in gebruik is vanwege privacyoverwegingen. Men zal doelen op de grote maatschappelijk discussie over gezichtsherkenning en de privacy-consequenties ervan. China is er een groot voorstander van. Zowel door NGC-gebruik als gezichtsherkenning wil men patiënten-profielen opstellen zodat de robot “weet” wie hij voor zich heeft.

Positionering

Op [de website van de ontwikkelaars van SARA](#) een uitgebreid verhaal waarom apparaten als SARA zo nodig zijn. Met een appel op het personeelstekort in de zorg, de hoge tijds- en werkdruk, de emotionele uitputting bij zorgverleners positioneren zij SARA als hulpmiddel. Men beschrijft dat SARA als een sociaal wezen in zorginstellingen en ziekenhuizen de kwaliteit van zorg kan verbeteren en de werkdruk verlagen. Momenteel zijn er maar twee proefprojecten met prototypes. Eén in Finland in een verpleeghuis en één in Nederland in het verpleeghuis Klein Vossenbergh in Kaatsheuvel. Men beperkt zich echter vooralsnog tot gesloten afdelingen met mensen die lijden aan dementie. Het zien van de video's over SARA imponeert vooral als het bezighouden van de bewoners. Verzorgenden beamen dat in die video's.

Heel grote woorden

Men stelt dat de robot verschillende modules voor gedragsanalyse en medicatiemanagement aan boord heeft. SARA zou zorgverleners ondersteunen d.m.v. analyse van de interacties die ze heeft met de cliënten. Het resultaat zou een veilige, data gedreven en sociale omgeving voor zowel de zorgverleners als hun cliënten moeten zijn. Het zijn wel ontzettend grote woorden voor een robot die eigenlijk te

positioneren is als een kruising tussen [de robot Pepper](#) (die nog armen heeft) en [de armloze buiksprekende bloempot, robot Tessa](#).

Het is uitermate triest dat in een periode waarin beleidsmakers stellen dat de zorg te duur wordt en te weinig geld voor de zorg beschikbaar is, dit soort initiatieven in de zorg gedropt worden met een ongefundeerd en grenzeloos optimisme over wat robots zoal vermogen in de zorg.

O, ja, de kostprijs. Dat laat zich raden. Die staat nergens vermeld.

W.J. Jongejan, 19 november 2019

Afbeelding van [Merio](#) via [Pixabay](#)